

VAN ZOYS TOT SOEST

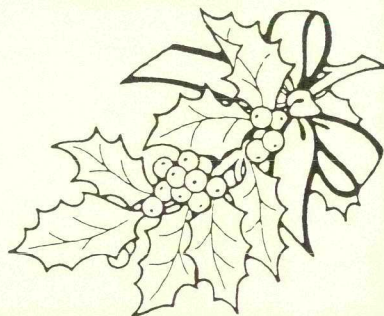
TIJDSCHRIFT VAN DE „HISTORISCHE VERENIGING SOEST”

13e jaargang nr. 3 - winter 1992-1993

Foto omslag:
"Oudersvrucht". Langhuisboerderij te Soesterberg.
Gebouwd ca. 1800 aan de "van de Griendtlaan".

Historische Vereniging Soest
Opgericht 8 mei 1980

Bestuur

Voorzitter : P.J. van Doorn, Schoutenkampweg 113, Soest
Secretaris : Mevr. E. Stolwijk, Kruisweg 2, Soest, Telefoon 02155-17113
Penningmeester : J.Th. van der Putten, Leeuwerikweg 30, Soest
Overige leden : P.J. van den Breemer, Vosselveldlaan 21, Soest
A.J. van den Dijssel, Irenelaan 7, Soest
J.E.J. Hilhorst, Plasweg 57a, Soest
W.C.J.M. Peters, Van Mecklenburglaan 24, Soest
W. Schimmel, Steenhoffstraat 77a, Soest
G. Staaenhoef, Speenkruid 11, Diemen
Redactie : P.J. van den Breemer, Vosseveldlaan 21, Soest
Vormgeving : F. Elsman, Bachweg 66, Amersfoort

Alle rechten voorbehouden.

Overname uit deze uitgave is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van het bestuur van de Historische Vereniging Soest.

De contributie bedraagt f 30,-- per jaar.

Betaling is mogelijk:

op de postrekening van de penningmeester Historische Vereniging Soest,
nummer 54.59.21.8

dan wel op de bankrekening van de vereniging bij de Rabobank te Soest,
rekening nummer 3599.02.235. (Giro van de bank: 212775).

Nog enkele weken scheiden ons van de Kerstdagen, van Oud- en Nieuwjaar. Dagen die we traditiegetrouw in de huiselijke kring plegen door te brengen, terugziend op het jaar dat achter ons ligt. Wat de vereniging betreft, was het een jaar, waarin door de commissies weer verschillende activiteiten werden georganiseerd. Al deze activiteiten hadden natuurlijk met de geschiedenis te maken.

De geschiedenis maakt een jong mens oud, zonder rimpels of grijze haren, door hem het voorrecht van de ervaring der ouderdom te geven zonder de daarmee gepaard gaande zwakheden en gebreken.

De Soester geschiedenis, door leden na veel onderzoek op papier gezet, voor sommigen onder hen voor de eerste maal, vult ons tijdschrift. Tot degenen die in het afgelopen jaar plannen maakten om iets te ondernemen op dit gebied zou ik willen zeggen, schroom niet om voor ons blad te schrijven. De leden zullen U dankbaar zijn.

Allen, die zich het afgelopen jaar voor onze vereniging, op welke wijze dan ook, hebben ingezet, wil ik heel hartelijk bedanken. Mede namens het bestuur wens ik U en de Uwen heel gelukkige kerstdagen, een goede jaarwisseling en een voorspoedig 1993 toe.

P.J. van Doorn, voorzitter.

Soest, december 1992

DE KLOKKEN VAN DE H. FAMILIE KERK SOEST-ZUID
door A.G. Hartman

Wat bevindt er zich in de toren van de kerk van de Parochie van de H. Familie, Willibrordusstraat 17 te Soest?

Een uurwerk van klokkenfabriek Eijsbouts uit Asten. Dit uurwerk is van 1939 en was een geschenk, van waarschijnlijk de buurtbewoners, voor de nieuwe kerk bij de bouw. Het is nog het enige in werking zijnde mechanische uurwerk in Soest.

(In de hal van het gemeentehuis van Soest staat eenzelfde uurwerk van het jaar 1940).

Het uurwerk loopt op gewichten welke om de ca. 6 uur door een elektromotor worden opgehesen. Vanaf het uurwerk worden door middel van een stangenstelsel met tandwielkasten de wijzers per halve minuut verzet.

Dit soort uurwerken heeft als nadeel dat het nogal gevoelig is voor temperatuurschommelingen. De klok moet dus nogal eens gelijk worden gezet. Tot november 1965 werd de klok door Pastoor Lommerse zelf gesmeerd en gelijk gezet. Toen de Pastoor niet meer de toren in kon werd dit overgenomen door schrijver dezes.

Aan dit uurwerk is gekoppeld een Angelus luidautomaat, welke volgens de oude traditie 3 maal daags het Angelus luidt.

In de toren zijn 3 luidklokken:

1. De oudste klok is gegoten in 1939 door de Fa. Eijsbouts in Asten en weegt ca. 625 kg. De klok heet "de H. Familie". Op de klok is een tafereel van de H. Familie afgebeeld en de volgende tekst:

LAUDO DEUM VERUM PLEBEM VOCO VIRGINUM COLO
DEFUNCTOS PLORO PESTEM FUGO TESTA DECORO
ME D D RUDOLPHUS SCHNEIDER AN MCM XXXIX

Vertaald:

Ik loof de ware God - Ik roep het volk op - Ik bescherm de H. Maagd.

Ik betreur de doden - Ik verdrijf de pest - Ik ben een ornament voor dit huis.

Mij gaf ten geschenke Rudolphus Schneider in het jaar des Heren 1939.

2. De grote klok weegt ca. 1025 kg en is genaamd St. Jozef, ook wel de doodsklok genoemd, omdat deze klok bij rouwdiensten wordt geluid.

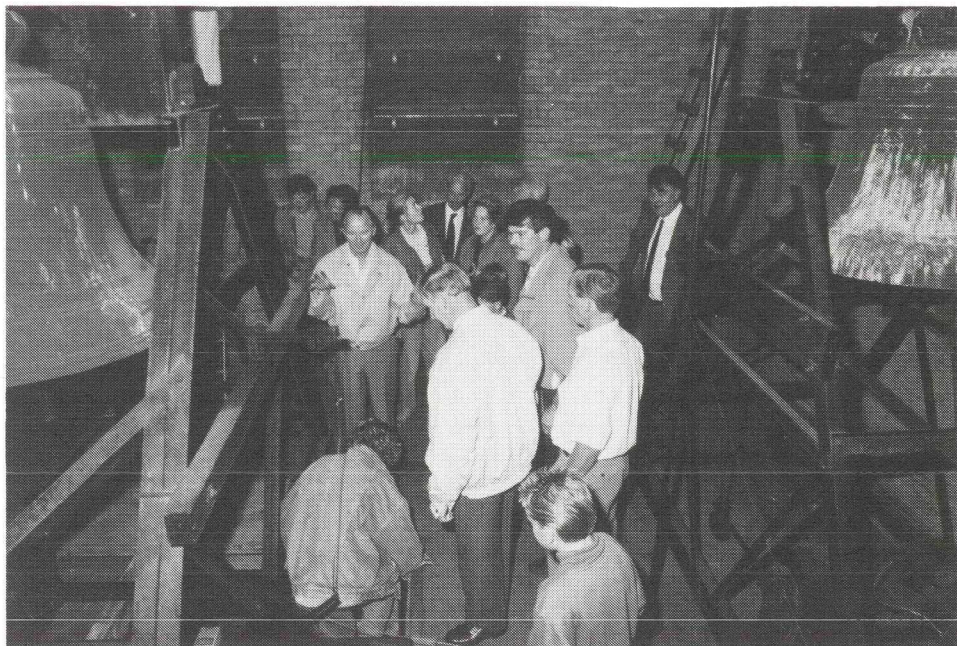
Op deze klok staat de tekst:

ST. JOSEPH NO VIVOS DUC NOSQUE IM MORTE TUERE 1953

Vertaald:

St. Joseph leidt ons levenden en behoedt ons in de dood. 1953.

Op deze klok worden ook de uren geslagen met de hamer welke is gekoppeld aan het uurwerk.

Rechts de klok „de H. Familie”.
Enige klok in Soest waarmee „de Bevrijding” kon worden ingeluid.

3. De H. Mariaklok weegt ca. 750 kg en hierop staat tekst:
MARIA VOCOS IN NOMINE JESU PULSOR 1953

Vertaald:

Ik word Maria genoemd en luid in de naam van Jezus. 1953

De klokken Jozef en Maria zijn gegoten door de fa. Petit en Fritsen in Aarle Rixtel en werden gekocht door Pastoor R.G. Lommerse.

Het geld werd bijeen gebracht door collectes, giften en van het geld van een aan hem geschonken reis naar Rome.

De voornoemde Rudolphus Schneider is een textielfabrikant uit Delden. Hij schonk deze klok in 1939 aan bouwpastoor Lommerse, welke voordien kapelaan was in Delden.

Deze klok is als enige Soester klok tijdens de oorlog in de toren blijven hangen. Uit alle andere kerken in Soest werden de klokken door de bezetter meegenomen. De klok van de H. Familie stond n.l. niet op de lijst van de te vorderen klokken.

Op 5 mei 1945 werd met deze klok de Bevrijding ingeluid.

Tot 1953 werd deze klok met de hand geluid. Vanuit de achtergang in de kerk kan men de doorgang in de gewelven nog zien.

Na het plaatsen van de andere twee klokken in 1953 werden ze voortaan alle drie elektrisch geluid.

De klokken hebben een toonzetting en zoals gebruikelijk in deze streek is dat het Te Deum.

In de Kerk van de H. Familie hangt boven het priesterkoor ook nog een "Consecratieklokje". Ook dit is in de oorlog blijven hangen omdat het te moeilijk werd gevonden het er uit te halen.

Deze klok heeft de volgende tekst:

AVE MARIA

1939

G. EUSTENBUORG

ASTEN

Verder is hier niets van bekend.

GEWOON OVER EEN HUIS, KERKPAD ZZ 43

door H.T. Prins

Over de bouwtijd bestaat nog geen zekerheid. Er wordt gedacht 1850. Oorspronkelijk was het huisnummer B 319 en gebouwd als pastorie van de oude kerk. Zeker is dat hier een paar dominees hebben gewoond. In het boekje "Soest Monumentaal" staat e.e.a. beschreven, maar ik beperk mijn verhaal maar binnen de tijd dat ik er woon.

Geboren en getogen in Den Haag, kwam ik na de oorlog naar Amersfoort. Ik werkte, toen nog vrijgezel, bij de nu zo in het nieuws gekomen fabriek "de Hapam", als gereedschapmaker. Toen ik solliciteerde zat de directeur handenwringend en klappertandend op zijn kantoor, het was maart 1947 en er was geen verwarming. Grappig is te vertellen dat alle machines werden aangedreven door één motor en de rest een labyrint van drijfassen en riemen.

Ik logeerde bij de bekende kuiper in de Hellestraat en na getrouwd te zijn, konden we een huis huren in Amersfoort, te zamen met mijn schoonouders (allen "Haginezen").

Pa Kooy was huisschilder in Den Haag, gaf daar de pijp aan Maarten en ging ook bij de Hapam werken, maar deed ook wat schilderwerk samen met de toenmalige eigenaar van ons huis in Soest. Deze had een schildersbedrijf en wilde dit huis gebruiken als schilderwerk in de winter voor zijn knechten.

Deze schilder wilde het huis, toen bijna een bouwval, wel kwijt. Pa, met zijn nijverheidsacte schilderen, kunstkenner en grootgebracht op de boerderij in Noord-Holland, had er wel oren naar.

Het werd op mijn naam gezet en zo begon ons gezamenlijk verblijf in Soest in 1957.

Het werd bewoond door de Wed. v.d. Berg en een van haar zonen. Zij verhuisden naar een vertrek in de boerderij Kerkpad ZZ 3 (het wit gekalkte deel, zie Soest Mon. no. 13).

Kerkpad ZZ 43. Voormalige pastorie. Welke dominee woonde hier ?

Gezien de bouwvalligheid raadde de gemeenteambtenaar ons aan het pand te slopen en er twee voor in de plaats te zetten. Daartoe ontbrak ons het geld en bovendien zag pa wel wat in de restauratie daarvan, dus aan de slag!

Het huis, zoals het er nu uitziet, is aan de buitenkant nog origineel, van binnen heeft het een metamorfose ondergaan.

Wij "buitenlanders", waren gespannen hoe we in Soest zouden worden ontvangen, goed of niet goed, het kon allebei! Hage-naars met een tussenlanding in Amersfoort?! (Roddels zeiden dat Soest in Amersfoort niet zo goed bekend stond.)

Wij zijn nog dankbaar voor de hartelijkheid, die we, nu 35 jaar geleden, van de toenmalige bureu, de nog voltallige familie Hilhorst, ontvingen en die ons geholpen hebben in te burgeren. Pa, van huis uit een boerenzoon, voelde zich weer thuis!

Van het huis moest eerst het dak dicht, want het lekte overal. De oorspronkelijke blauwe pannen, die soms gebroken en andere vliezeldun waren werden vervangen door de rode.

Dan de keuken.

Achter was een soort aanbouw en omdat deze 50 cm lager lag, niet vanuit de woning toegankelijk. Het dak was ingestort en de rest bedekt met planken en golfplaten. Ook werd een deel van de binnenluiken gebruikt vanuit de voorkamer.

Er was een washok en een waterput met een gietijzeren pomp en verder allerlei afscheidingen waar blijkbaar eens een varken

heeft gelegen en kolen en fietsen. Buiten kippehokken en overal zinkputten, ook een klompenhok en een emmerrek.

Aan de andere kant woonde de heer de Graag, een oud-onderwijzer, die wat afgezonderd leefde. Zijn tuin, hij noemde dat een natuurtuin en de onze een cultuurtuin, was een woestenijs. Er leefde rondom de vruchtbomen van alles, onkruid, vogeltjes, insecten, ratten, noem maar op. Maar de kinderen hebben er veel geleerd!

Nog staat als aandenken bij ons de grote conifeer, die mijn zoon toen als een klein boompje van hem kreeg.

Verder was er een achteruitgang naar de Brinkweg.

Keren we tot de woning terug! Zoals gezegd met de keuken! Een hardstenen gootsteen stond op de afvoerpijp te wankelen, hangend aan een totaal verrot kastje. Grote zwarte spinnen heetten ons welkom. In het midden een houten tafel met daaromheen tot op het zand doorgesleten grijze plavuizen en een nis met daarboven een schoorsteen, waarin een oud gietijzeren fornuis. In de schoorsteen een gietijzeren buis tot boven het dak. Vroeger is er blijkbaar ook in gerookt, worst of spek bewaard, want er zaten dwarsstangen in. Toen we een keer een stuk plaatijzer wilden weghalen regende het vogelskeletten. Jammer dat het witte tegelplateau erg kapot was.

In de gewelfde kelder stond 20 cm water, het grondwater was toen nog zo hoog en is, na het aanleggen van de aardgasleiding in de Brink, aanzienlijk gezakt.

De plavuizenvloer van de keuken werd vervangen door een betonplaat. Hout om de keukenkastjes te maken kochten we bij de sloop, bij Wolfsen op de Veldweg en bij Nijhof te Baarn. Hier kochten we ook een granitoaanrecht (loodzwaar). De kelder werd met min of meer succes waterdicht gemaakt en toen kwam het licht.

De elektrische leiding bestond uit bituum-gewikkelde draden, die gewoon los hingen op isolatortjes. Hier en daar gingen ze door papieren buizen, die bij een muurdoorlaat voorzien waren van een koperen manteltje. Verbindingen zaten in procelein-doesjes. Het open marmeren stoppenbord was levensgevaarlijk (a). Zo werd de keuken enigszins bruikbaar.

Verder was het huis verdeeld in een grote voorkamer met een zwart geschilderde schoorsteenmantel. Schuin naar boven een tussen kasten ingebouwde schoorsteen naar de linker pijp op het dak (is nu afgesloten) en van een versiering voorzien. De andere schoorsteen is loos. Tegen het plafond, geheel op riet, een rococo-roset, die jammer genoeg beschadigd is. Hier was kennelijk eens gasverlichting!

Naast de grotere kamer een kleinere met een alkoof (het raampje zit er nog).

Omdat het pand door twee families moest worden bewoond werd daar een tweede raam in dezelfde stijl (uit de sloop) bijgeplaatst.

In het midden loopt de gang met toen veel beschadigde plavuizen. Deze plavuizen, 20 x 20 x 4 cm, zijn gemaakt van aarde-

werkdelen in 4 verschillende kleuren en als een 8-kantige krans om een rad in elkaar gelegd, terwijl de hoeken een bladfiguur hebben. Ze zijn niet geglazuurd. (a)

Bij de restauratie bleek dat deze plavuizen waren gemetseld op hardstenen tegels van ± 50 cm vierkant. Deze zijn helaas verdwenen!

De wanden werden daarna ouderwets met witte tegels bekleed, evenals de kelder.

Boven was een grote slaapkamer en twee kleinere en een overloop. De draaitrap was halverwege afsluitbaar met een valluik waarmee de bovenverdieping werd afgesloten en dus warmte werd gespaard. De vloeren van de slaapkamers zijn van brede planken, vuren, die met ploeg en messing in elkaar liggen, van verschillende lengten en breedten. De dakbeschielingen zijn later aangebracht en kennelijk afkomstig uit de oude kerk. Markeringen door verflagen tonen toogvormige delen, die tegen dito balken gespijkerd zijn geweest.

Het verhaal gaat, dat deze kwamen na een brand in die kerk (1876?).

De verbouwing begon met doorbraken te maken van de keuken naar de schuur en naar het opkamertje. Overal lagen de vloeren direct op het zand, veel verrot en vermolmd. Deze werden uitgegraven en van een betonplaat voorzien, waarop balken en een houten vloer.

De binnenluiken, eerst nog een poosje in gebruik, werden verwijderd en de eigenlijke 6-delige ramen gewijzigd, iets waar ik wel spijt van heb.

Bij de verbouwingswerkzaamheden kwamen overal met de hand gemaakte spijkers uit (a) in allerlei lengten.

Beschouwen we de voorgevel en beide zijgevels dan valt het op dat de afwerking mooi gaaf is. De groeven waarmee de immitatie-zandstenen zijn aangegeven zijn mooi rond gevormd in plaats van gewoon ingekrast en ook de overige motieven getuigen van een iets deftiger uitvoering.

Op het zadeldakje behoren gietstukken te staan, op de hoeken als bladmotief en in het midden vermoedelijk een schelp met figuurtjes zoals ook elders in de gevel is gemaakt. De beide hoekstukken zijn in de voortuin teruggevonden zij het ernstig beschadigd. Ik hoop deze eens te kunnen restaureren en de middelste opnieuw te maken. Ze zijn gemaakt van terracotta, mocht iemand mij daarbij behulpzaam willen zijn dan houd ik mij aanbevolen.

Het boekje "Soest Monumentaal" geeft wat de gevel betreft hierover ook nog wat aanwijzingen.

Toen later het huis voor dubbelbewoning te klein werd is het achtergedeelte vervangen door een modernere aanbouw met keukentje, woonkamer en slaapkamer, ten behoeve van de schoonouders. Dit gedeelte is, na hun overlijden, bewoond geweest door een jong echtpaar en daarna tot hobbyruimte.

De keuken werd ook gemoderniseerd en toen later mijn vrouw

overleed en "zuster Kitty" aan mijn zijde kwam werden de beide voorkamers tot één gemaakt. De vroegere alkoof bij de keuken gevoegd en een lift ingebouwd.

Om het huis is een siertuin en een moestuin. De beukenhaag, die naar mijn mening echt bij het huis hoort, is behouden gebleven en ook de luiken zijn nieuw.

Wij zijn dankbaar dat het gemeentebestuur dit pand als monument wenst te blijven behouden als beeldbepalend voor Soest.

Wij hopen dan ook dat eventuele latere bewoners dit streven van harte zullen steunen.

(a) Verschillende voorbeelden zijn in het museum.

DE FAMILIE VAN MUIJLWIJCK door Gerard Staalenhoef

De Rouw- of wapenborden

Al jaren gaat mijn belangstelling uit naar de wapenborden in de Grote Kerk van Soest, voor zover deze daar nog hangen danwel hebben gehangen. In een aantal artikeltjes is daar reeds aandacht aan geschonken. (1)

Daarbij heeft steeds als leidraad gediend de publicatie in De Nederlandsche Heraut uit 1887. (2)

Nog niet eerder beschreef ik de drie borden van de familie Van Muijlwijck, welke borden in 1821 aanwezig waren doch in 1887 niet meer. Zoals hierna zal blijken heeft de hier te bespreken tak voornamelijk in Amersfoort gewoond, echter met ruime connecties (vooral grondbezit) te Soest; dit geldt overigens voor veel Amersfoortse patriciërs.

De vraag dringt zich op waarom van personen die kennelijk in de Amersfoortse St. Joriskerk zijn begraven de wapenborden in de Soester kerk hangen. Een aanwijzing hiervoor kan wellicht gevonden worden in het boekje over deze kerk. Hieruit het volgende citaat: (3)

In de 17e en 18e eeuw heeft het inwendige van de kerk een ander aanzien gehad dan na de Franse tijd. Bij adellijke en andere aanzienlijke families bestond de gewoonte om boven de graven - aan muur of pilaar - hun geschilderde familiewapens op te hangen. Dit resulteerde in een verzameling van maar liefst, schrik niet, 104 rouwborden in de St. Joriskerk. Waar deze gebleven zijn? Wij weten het niet. Ze moesten uit de kerk verdwijnen toen nieuwe machthebbers in 1795 de geest van "Vrijheid, gelijkheid en broederschap" in de praktijk wilden brengen. Al waren ze wel zo vriendelijk om in de toen verschijnende couranten advertenties te plaatsen om de eigenaars van deze familie-rouwborden te verzoeken deze borden weg te laten halen om vernieling te voorkomen.

Gelukkig heeft rond het jaar 1790 Maximiliaan Louis van Hangest Baron d'Yvoy, heer van Mijdrecht, besloten deze 104 wapenborden in kleur en tekening vast te leggen. Zodoende weten wij ook welke wapenborden in deze kerk hebben gehangen. Het origineel van deze tekeningen ligt in Den Haag, bij het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde. Een zeer fraaie kopie is sinds 1929 aanwezig in het Museum Flehite. Enkele oudere handschriften in Utrechtse archieven laten ons kennis maken met rouwborden die al vóór 1790 uit de St. Joriskerk waren verdwenen.
Tot zover het citaat.

Mogelijk heeft de laatste Amersfoortse Van Muijlwijck op de advertenties gereageerd. Een bevestiging van dit vermoeden kan worden gevonden als de genoemde wapenboeken worden geraadpleegd. Welke lezer wil dit doen?

In Soest hebben dan de volgende drie borden gehangen. (4)

Het eerste bord bevat een gewoon schild met een ongedeeld wapen; dit heeft dus betrekking op een mannelijke telg. Onder het wapen staat vermeld: D.O.M. obijt 30 October 1697. (5)
De afkorting D.O.M. zou betekenen Deo Optimo Maximo, Aan de beste en hoogste God.

De twee andere borden hebben betrekking op aangehuwde vrouwen en bevatten allebei een rond schild, "gedeeld", d.w.z. door een verticale streep in twee helften verdeeld. Op de linkerhelft (heraldisch rechts) staat bij beide het wapen Van Muijlwijck, terwijl de rechterhelften de wapens van de familie van de betreffende vrouw bevatten.

De wapenbeschrijving van deze rechterhelften zijn resp.:

- Van zilver, met een zwarte jachthoorn, beslagen, geopend en gemond van goud en gesnoerd van rood, met zes (3.2.1.) rode lelies; onder het schild: Ob. 15 October 1678. (6)
- Doorsneden (zodat twee wapens boven elkaar ontstaan), het bovenste wapen: van blauw met een (gouden of zilveren?) ster; het onderste wapen van rood met drie zilveren, naast elkaar geplaatste pijlen, met de punten naar boven gericht. Op de doorsnijding van deze beide wapens een zilveren dwarsbalk, beladen met een onherkenbare figuur, mogelijk een vogel op een terras. Onder het schild staat: Ob. 17 November 1684.

De drie borden bevatten geen nadere tekst omtrent de betrokkenen: later in dit artikel wordt nader besproken op wie deze waarschijnlijk betrekking hebben.

Hoewel geen rouwbord betreffende is nog van belang een zinsede uit 1887: In de Groote Kerk aan den Hof te Amersfoort

ligt nog begraven een Merwede van Muijlswijck, overleden 29 april 1651 met 8 kwartieren zonder naam; dat van zijne moeder is gelijk aan het wapen der stad Amsterdam.

De oudste generaties

De oorsprong van de familie Van Muijlswijck ligt in Zuid-Holland. De mogelijkheid is niet uitgesloten dat deze familie een zijtak is van de adellijke familie Van der Merwede uit de omgeving van Dordrecht. (7)

Op grond hiervan hebben latere afstammelingen, zoals Wilhelmus Franciscus (VI B) zich Van der Merwede van Muijlswijck genoemd.

Volgens Snouckaert van Schauburg (1877) is de stamvader van de Amersfoortse tak:

- I Adam Willemsse van Muijlswijck, bijgenaamd de Gorcummer, vader van
- II Willem Adamse van Muijlswijck, ovl. na 19 januari 1622 (huw. zoon) tr. vóór 14 september 1595 met N.N.
Hij woont in 1622 kennelijk niet in Amersfoort aangezien hij bij het huwelijk van zijn zoon een ander machtigt.

Uit dit huwelijk is een kind bekend:

- III Frans (ook François) van Muijlswijck, ovl. vóór 17 april 1674, tr. Amersfoort (schepenen) 10 januari 1622 (8)
Simonida van Grooteloo, op 17 april 1674 nog in leven, dr. van Willem van Grooteloo en N.N. (9)

Uit dit huwelijk: (volgorde niet zeker):

1. Wolbertus Frans van Muijlswijck, volgt IV A en
2. Willem Frans van Muijlswijck, volgt IV B

De weduwe van Sa. François van Muijlswijck wordt in de Memorie der Landerijen vermeld voort: Karnemelx maetgen ende Bieskamp aen Neerwech gelegen vier roede drije voeten (ca. 1650). (10) Indien het jaartal van deze Memorie inderdaad uit ca. 1650 dateert, dan kan François degene zijn die op 29 april 1651 is overleden (grafzerk in St. Joriskerk).

Op 17 april 1674 geeft Thijman Jan Philips als onderpand voor een lening, naast enkele andere goederen: Een seeckere maath hoijsland, groot ruim een dammaat, gelegen in de Spijket, teijnden en benefens (dus naast) de maath behorende aent Erve Groteloo, competerende Joffr. Simonida van Groteloo, weduwe van wijlen d'Heere François van Muijlswijck. (11) Zij heeft dus kennelijk de Groteloo verkregen van haar vader. Is zij op 15 oktober 1678 overleden? (het tweede bord)

Het echtpaar Van Muijlswijck-De Beer

IV A   Wolbertus Frans van Muijlswijck, overl. vóór 7 decem-

ber 1698. tr. vóór 14 maart 1667
Geertruijd de Beer, vermoedelijk dochter van een
Johannes de Beer.

Uit dit huwelijk:

1. Simonida Petronella Maria van Muijlwijck, volgt
VA.

Wolbertus en Geertruijd maken, voor notaris Berent Costerus
te Soest hun testament; 8 mei 1684.

Mogelijk is Wolbertus op 30 oktober 1697 overleden en heeft
het eerste wapenbord op hem betrekking.

De heer Snouckaert meent dit ook als hij schrijft: "Het
wapen bij no. 11 opgegeven schijnt gehouden te moeten worden
als te zijn van Jr. Wolbertus van Muijlwijck, geërfde te
Soest in 1692 (Blijdael Archief)".

Weet iemand welk archief hier bedoeld werd?

Omtrent de plaatsing van Geertruijd de Beer binnen haar
familie bestaat nog onduidelijkheid. Een suggestie is dat het
derde wapenbord op haar betrekking heeft, doch dan voerde zij
geen duidelijk De Beer-wapen.

Wolbertus wordt genoemd als eigenaar van zijn "huijsinge ende
werf gelegen aen de Eem aan de Grote Melm" te Soest, 30 juli
1677. (12)

Hij wordt, na de dood van Johannes de Beer "zijn huisvrouwen
vader", door de Sint Paulus-abdij beleend met: (13)

Een hofstede gelegen op Gerritjensweg in den Geregte van
Zoest, item twee vierendelen, mede aldaar gelegen, item een
vierendeel genaamt Overveen, item nog een vierendeel van
Gerritjensweg ende eindelijk nog een huis, mette stede, drie
roeden breed met de werf, mede gelegen op de Mellem tot
Zoest; (fol. 521)

De rechte helft van de helft van een stuk lands, genaamt de
Spijke, met de helft van de stede ende van het huijs daar op
staande, nog de rechte wederhelft van de voorzijde goederen,
gelegen op de Mellem tot Zoest; (fol. 523)

De rechte helft van een stuk lands, genaamt de Spijke, met de
helft van de steede ende van 't huijs daarop staande, gelegen
op de Melm tot Zoest (fol. 525); 3 juni 1684.

Na de dood van Wolbertus wordt zijn schoonzoon, Henrik Arent
van Zevender met deze goederen beleend; 7 december 1698.

Wordt vervolgd.

Noten: (bij het artikel Van Muijlwijck-I)

1. Van Zoijs tot Soest 2e jrg. nr. 3 en 4; 3e jrg. nr. 2 en 3.
2. A.C. Snouckaert van Schauburg, Wapenborden, enz. in de (oude) Kerk te Soest, in: De Nederlandsche Heraut, 4e jaargang (1887), blz. 219-151.
3. H.E. Dekhuijzen, De Sint Joris Kerk van twaalfhonderd tot heden, uitgave Kerkvoogdij Hervormde Gemeente Amersfoort (z.j. (1969?)).
4. Hoewel de borden niet meer voorhanden zijn wordt hier bij de bespreking de tegenwoordige tijd gebezigd.
5. In het artikel uit 1887 wordt geen wapenbeschrijving gegeven. Vrijwel zeker is deze identiek met datgene dat de gelijknamige familie uit Gorinchem voert: Van goud met een rode dwarsbalk, vergezeld van 15 rode penningen; boven 5.4, onder 3.2.1.
6. Nagenoeg hetzelfde wapen kom ik nog twee keer tegen in Amersfoort;
  - A.F. van Beurden, Schepenzegels in het Amersfoortse Gemeentearchief, Amersfoort 1933 op pg. 8: 1622 Jacob Gerritse van der Borch, Oudtvader en Oudste Gasthuisbroeder in 't leven (Glas in Flehite). In zilver 6 roode lelies 3.2.1. in 't hart een zwarte goudgerande jachthoorn;
  - Ir. G.L. Meesters bespreekt twee families Van Dashorst (Gens Nostra 1959, pg. 127-134). Een van deze families, langs vrouwelijke lijn verwant aan de andere, voert als wapen: een jachthoorn, vergezeld van zes lelies, boven drie naast elkaar, onder 2.1.
7. B. den Keyzer, Stamreeks van Muylwijck (Gorinchem e.o.), in:

Hollandse Stam- en Naamreeksen, deel II, pg. 120-128, Genealogische Vereniging Prometheus e.a., Delft 1990 (met literatuur-opgave).

Hier in is echter geen aansluiting te vinden met de Eemlandse familie.

De heer Snouckaert citeert in 1887 een brief van F.J. van Lilaar uit Amersfoort die op 15 juli 1816 o.a. schrijft: "Het geslachtregister, hetwelk ik voorhanden heb, begint met Willem van Muijlwijck Matthijsz, gehuwd met Adriana Besemair en niet Alblas (gelijk de auteur van de beschrijving van Dordrecht pg. 118 abusievelijk gesteld heeft, hebbende zich daarin door de overeenkomst der wapenen van Besemair en Alblas vergist) en vervolgt dan alleen de branche van zijn tweeden zoon Adam van Muijlwijck, de welke met Willem Frans van Muijlwijck in 1800 is uitgestorven, zijnde de geslagtboom dezer familie verder te vinden achter de beschrijving van Dordrecht, aldaar gedrukt bij Sijmon van der Linden Ao. 1677." De schrijver van de brief uit 1816 is vrijwel zeker de

- heer Franciscus Josephus van Lilaar (1737-1820), wiens vader Theodorus een broer is van Aleijda van Lilaar, echtgenote van Aloysius van Muijlwijck (VB).
8. 10/ januari 1622 Jacob Willemsz van Schoonhoven, gemachtigde van Willem van Mulewijck, vanwege diens zoon Frans van Mulewijck en Willem Willemse van Groteloo vanwege zijn dochter Simona van Groteloo. (Jaarb. Cent. Bur. Genealogie 1974, pg. 180).
  9. Simona is reeds ter sprake gekomen in Van Zoijs tot Soest, jrg. nr. 4 (blz. 6-9) en 13 jrg. nr. 1 (blz. 4-8). Omtrent haar ouders bestaat nog steeds onzekerheid!
  10. Deze memorie bevindt zich (blijkens een aantekening van ca. 20 jaar geleden) in het Archief van het Waterschap Middelwijk, Gemeente-archief Soest nr. 22. In mijn bezit is een getypt afschrift dat ik indertijd ontving van de heer J.G. Hilhorst, van de Kaasboerderij aan de Birkstraat.
Is het origineel inderdaad in het Gemeente-archief?
  11. Thijmen Jan Philips en Marritgen Henricx Jan Thonisd, echteluiden, wonende aent kerckevoedtpad in de Witte Swaen zijn 600 Carolus-guldens tegen een rente van 27 guldens per jaar schuldig aan Ed. Assuerus van Dolre, burger en brouwer binnen de Stadt Amersfoort; 17 april 1674. (R.A.U.-Recht. Arch. nr. 1144, deel 23, fol. 20 vs/22).
  12. J. Hovy, Het pontveer van de stad Amersfoort aan de Grote Melm te Soest (1675-1930), in: Flehite jrg. 2, nr. 4 (okt. 1968), pg. 70-76.
  13. R.A.U., A.K.K. nr. 505 (repertorium).

VAN OLIEPIT TOT PEER

door H. Gerth

In de geschiedenis teruggaande is het toch wel interessant te weten hoe in Soest de straatverlichting tot stand is gekomen. De wegen, we gaan terug naar ± 1830, waren nergens nog verlicht. Veel inwoners had Soest nog niet en die er woonden, waren in een paar clusters bij elkaar gekropen. Verder verspreid wat boerenbedrijven en wat handambachtelijke bedrijven. Maar in de loop der tijden groeide het aantal inwoners en de wegen welke door Soest "aangelegd" waren hadden geen verlichting. De wegen waar we over praten waren die van Amersfoort naar Naarden en Utrecht.

Vanuit de "Hooge Birckt" liep een weg, de Barenweg genaamd, via de Bunts Holleweg over de hei, langs de molen "de Windhond", langs Steenberg en splitste zich voor de Lazerus-

berg. Eén weg ging richting Nieuwerhoek en de andere richting Veenhuizer Tol. Tussen Nieuwerhoek en de Veenhuizer Tol lag de Veenhuizerweg.

Maïre van Steijn van Hensbroek, later in 1825 onze eerste Soester Burgemeester, liet als eerste 2 lichtpunten plaatsen. Eén op Nieuwerboek en één achter het kerkhof bij de Oude Kerk, daar waar diverse wegen en paden bij elkaar kwamen. Deze eerste lantaarns waren glazen kastjes, geplaatst op een houten paal, waarin dan een olielamp was gezet. Deze lantaarns werden in de volksmond "gloeiende spijkers" genoemd. Burgemeester G. van Steijn van Hensbroek werd in 1850 opgevolgd door Mr. P. Gallenkamp Pels.

In diens periode vonden de eerste veranderingen plaats. Op 20 oktober 1856 was er een schriftelijk verzoek der aannemers binnengekomen. Letterlijk: "van het aansteken en leveren der olie van de beide lantaarns in deze gemeente strekkende tot verhoging der aannemingspenningen". (zie brief als bijlage no. 63). De aannemers waren: de heren C. Bloks en C.H. van Brummelen.

In de vergadering van B en W, stellen de beide wethouders, T. Kok en T. Smorenburg, voor om deze zaak voortaan bij openbare aanbesteding te doen plaatsvinden. De burgemeester zegt: dat het maken van een goed bestek daarvoor en toezicht, of dit behoorlijk wordt nagekomen, noodzakelijk is. Dit om vele moeilijkheden, hoofdzakelijk met betrekking tot de tijdsbepaling wanneer en hoelang de lantaarns moeten branden, te voorkomen.

Wethouder T. Kok neemt op zich een concept voor die regeling in de volgende vergadering voor te leggen. Dat gebeurt dan ook en in de notulen van de vergadering van 29 oktober 1856 lezen we:

De wethouder Kok zegt, " dat hij, voor de nog met betrekking tot het, in de vorige vergadering sub nr. 1 gedaan verzoek door de aannemers der beide lantaarns in de Kerkebuurt en te Soestdijk geen ander voorstel heeft dan hun verzoek te wijzen van de hand."

De burgemeester is van gevoelen dat, daar de prijs der olie sedert 1850, toen zij de aannemers werden, aanmerkelijk is gestegen en de aannemingsom sedertdien niet is gestegen, het verzoek der adressanten hem billijk voorkomt. Hetzelve nu in de omvraag gebracht zijnde, wordt met 2 tegen 1 stem gewezen van de hand."

Verder lezen we niet eerder dan dat in de vergadering van 22 september 1863 weer onderhands wordt aanbesteed aan Corn. Bloks en Corn. Hendr. v. Brummelen te gunnen met leveren van olie voor 6 wintermaanden ieder de som van f 25,--.

Wordt vervolgd.

Bron: B en W notulen) 1850-1940
RAADS notulen)

Bijlage N° 63 tot de Notulen van Burg: en weth: van
den 20 oktober 1856. N° 1.

Beschrijver: & secretaris
J. Gallenkamp Dels

De Weth: Mr. Burgemeester
en Wethouders der Gem. Loosdrecht

Gere de ondergetekende te kennen,
dat Zy als aannemers voor het
aanstellen en leeren van vlij
der Cantorens dieser gemeente.

Dat Zy zulks door de aanbou
denne hogeprijs van de vlij
Zulks voor wijziging of geen voor
deest kunnen doen. Reden waar

om Zy ^{zu} door deze ten some ma^{te}
met eenendelyk verdoel^{de} om
deze aanneeming jaarlyk

dat te verhoogen. Zien gaan
willen Zy dat lins aan de

openting door vergadering
over laten waar mede wyde
Ik hebben met achting te zijn

Weth: J. W. Ed. J. J. Smeets
C. Blokes

oploten

1856

C. J. Van Nijmegen

DE MEEST GUNSTIG IN DE KOM DER GEMEENTE SOEST GELEGEN
BOERENHOFSTEDE
door G.J.M. Derks

INLEIDING

In het navolgende worden de tot nu toe verzamelde gegevens behandeld van de voormalige boerderij aan de Lange Brinkweg nr. 28, 28a en 28b en haar eigenaren en bewoners vanaf 1748. Naar de oudste geschiedenis van deze boerderij, die vroeger eigendom was van de St. Paulusabdij te Utrecht, is nog aanvullend onderzoek nodig.

De titel van deze bijdrage verwijst naar de bewaard gebleven aankondiging van de openbare verkoping van deze boerderij uit 1928. Op deze aankondiging viel te lezen dat de notarissen Te Leuken uit Amersfoort en Dammers uit Soest op dinsdag 28 februari 1928 in het koffiehuis "Middelwijk" van F. Heeremans te Soest publiek zullen verkopen,

"De meest gunstig in de kom der gemeente Soest gelegen boerenhofstede"

Met die gunstige ligging zal bedoeld zijn de onmiddellijke nabijheid van de R.K. kerk en een aantal goede verbindingswegen, zoals de Rijksstraatweg (Steenhoffstraat) en de Lange Brinkweg. Ook de meeste landerijen waren dicht bij de boerderij gelegen. Het koffiehuis van Frits Heeremans moet gezocht worden op de plaats waar tegenwoordig de bar 't Luikje is gevestigd. De boeren die op zondag met hun tentwagentjes naar de kerk kwamen stalden hier hun paard en wagen. Ook werd hier na afloop van de mis een borreltje geschonken. De boerderij met in 1928 als adres Kerkpad Noordzijde 37, was sinds 1748 eigendom van leden van de Soester familie van Logtensteijn. De aanleiding tot de publieke verkoping in 1928 was het kinderloos overlijden van de laatste eigenaar uit een tak van deze familie in 1926.

In het navolgende zal eerst worden ingegaan op de gebouwen en vervolgens op de verschillende eigenaren en bewoners vanaf het jaar 1748.

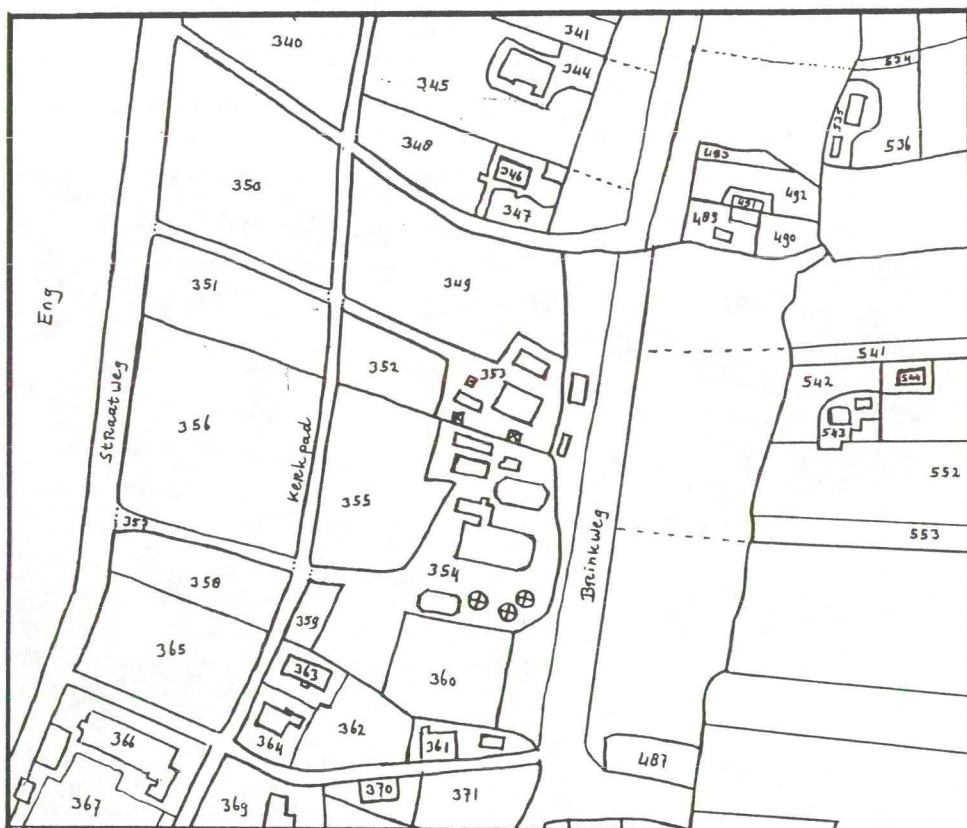
DE GEBOUWEN

De boerderij is van het zogenaamde langhuistype en dateert volgens de gegevens van het Monumenten Inventarisatie Project (MIP) oorspronkelijk uit het eerste kwart van de 18de eeuw. Als deze schatting juist is moet de boerderij dus tussen 1700 en 1725 zijn gebouwd. (1)

Uit het tot op heden verzamelde archiefmateriaal kunnen over de ouderdom van het complex niet veel bijzonderheden worden afgeleid.

Situatie omstreeks 1828 (zie kaart)

Op het kadastrale minuutplan uit 1828 valt te zien dat het op de brink gelegen boerderijcomplex (sectie A 354) destijds bestond uit het hoofdgebouw en een achttal bijgebouwen. Het woongedeelte van het hoofdgebouw was aan de linkerzijde (noordzijde) uitgebouwd. Op het erf stonden verder twee schaapskooi-achtige bouwsels, drie kleinere schuurtjes en drie hooibergen. De bebouwing lag dicht bij de weg over de Brink. Naast de boerderij en voor de boerderij aan het Kerkpad lagen tuinen (sectie A 360, 355 en 359). Tussen de straatweg en het Kerkpad lag bouwland (sectie A 356 en 358). Het op de eng gelegen bouwland was bereikbaar via een vanaf het erf naar de straatweg lopende steeg (sectie A 357).

Het Kadastrale Minuutplan van 1828.

Huidige situatie

Het complex bestaat thans uit het hoofdgebouw, twee bijgebouwen direct ter weerszijden van het voorhuis en één van de schaapskooien. Het hoofdgebouw heeft verschillende wijzigingen ondergaan maar de hoofdvorm is redelijk gaaf gebleven. Zo zijn de ramen in de voorgevel tuindeuren geworden en is de kelder dichtgestort en de opkamer uitgebroken.

Het bijgebouw aan de linkerzijde is mogelijk (deels) nog dezelfde als de uitbouw die reeds op de kaart uit 1828 is aangegeven. Volgens de gegevens van het MIP was dit een kaasmakerij. Zelf houd ik het op een combinatie van bakhuis en ruimte waarin boter werd gemaakt, zoals ook bij andere boerderijen aan het Kerkpad wel het geval was. De boerenfamilies woonden 's zomers vooral in het bakhuis, terwijl de "goeie kamer" dan niet of nauwelijks werd gebruikt. Het bijgebouw aan de rechterzijde van het voorhuis was volgens de MIP-gegevens een knechtenhuis.

Ik vermoed echter dat dit pandje is gebouwd als woning voor de ouders van de boer. Mogelijk kan nader onderzoek hier nog eens meer duidelijkheid in brengen. De boerderij is thans in gebruik als woonhuis en magazijn. De schaapskooi is nog op exact dezelfde plek gelegen als één van de bouwsels op de kaart van 1828 en is dus waarschijnlijk voor dat jaar ge-

„Oude Wouter” en Jannetje van Roomen voor hun boerderij.

bouwd. De schaapskooi is in 1954 "versteend" en herbergt thans een antiekzaak.

Het zicht op de voorzijde van de boerderij is vermoedelijk omstreeks 1930 weggenomen ten gevolge van de bouw van woningen aan het Kerkpad. Op de aankondiging van de openbare verkoping in 1928 worden de percelen aan het Kerkpad als bouwterrein aangeduid.

EIGENAREN EN BEWONERS VANAF 1748

Hendrik van Logtensteijn

De boerderij kwam in 1748 in het bezit van de familie van Logtensteijn. De vorige eigenaresse, Juffrouw Andrea Magtildis van Haverden (ook: Havorden), was vermoedelijk aan het begin van dat jaar overleden. Deze Juffrouw, een "geestelijke dochter", woonde op het Huis Maperduist of Mopperduijs. Dit huis - de oudere Soester boeren weten nog van het bestaan ervan - lag tegenover de boerderij aan de overzijde van de (Lange) Brinkweg. Op het kadastrale minuutplan is Mopperduijs aangeduid met de nummers 543 en 544, sectie A (zie kaart). Ook Mopperduijs was eigendom van Juffrouw van Haverden. Haar erfgenamen verkochten het huis en de boerderij begin april 1748 voor 4050 gulden aan Hendrik van Logtensteijn. De boerderij werd als volgt omschreven: "de drie vierdeels lands uijt de (Vliegers Houve?) met de huijsinge en getimmer daarop staande en dan nog vijf schepelen lands gelegen onder desen geregte voor de helfte leenroerig aen de abdije van St. Paul tot Utrecht ...". Juffrouw van Haverden had de boerderij waarschijnlijk verhuurd aan Willem Peterse. (2)

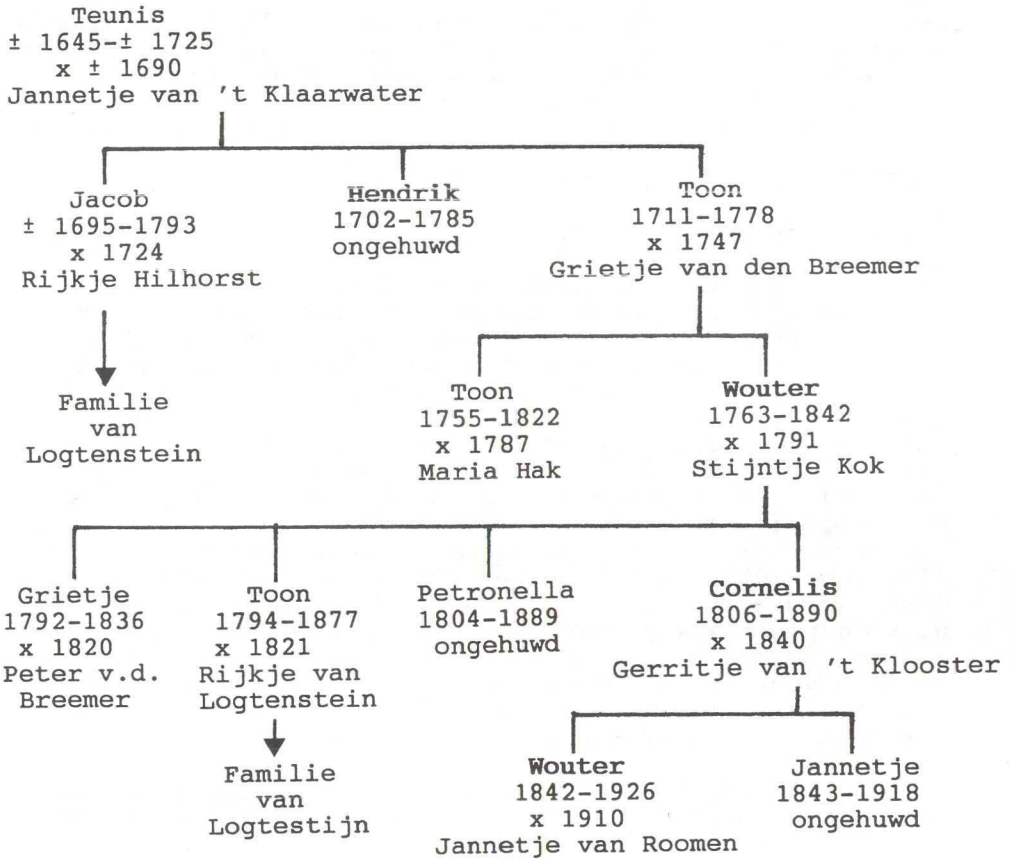
Hendrik van Logtensteijn was een ongehuwd man en bij de koop ongeveer 45 jaar oud. In 1757 blijkt hij zelf bruiker te zijn van zijn hofstede. (3)

Bij testament van 29 september 1778 benoemde Hendrik zijn jongste broer Toon tot "eenige en algeheele" erfgenaam. (4)

Toon overleed vermoedelijk eind oktober 1778, dus ongeveer een maand na de opmaak van het testament. Hendrik van Logtensteijn overleed op 18 mei 1785. De boerderij én het huis Mopperduijs maakten vanaf die dag onderdeel uit van de nog onverdeelde nalatenschap van zijn overleden broer Toon van Logtensteijn.

Ruim 20 jaar later, op 30 december 1805, werd de nalatenschap van Toon Teunissen van Logtensteijn en zijn vrouw Grietje van den Breemer verdeeld onder hun twee zoons, nl. Toon (1755-1822) en Wouter (1763-1842). De oudste zoon Toon kreeg de ouderlijke boerderij aan het Kerkpad, thans Zuidzijde nr. 5/7. De boerderij van oom Hendrik werd eigendom van de jongste zoon Wouter. De omschrijving luidde als volgt: "Een boerehuizinge, hoff en hofsteede met zijn verder getimmer daar op staande en twee wooninge staande op het erf genaamt

Beknopt overzicht Familie van Logtensteijn

De namen van de opeenvolgende eigenaren van de boerderij zijn vetgedrukt.

Mopperduijs meede onder deze gerechte van Zoest". (5)

Wouter van Logtensteijn en Stijntje Kok

Hoewel Wouter pas vanaf 1805 volledig eigenaar was van de boerderij, is het niet onwaarschijnlijk dat hij er toch al vanaf 1791, het jaar van zijn huwelijk met Stijntje Kok, woonde. Wouter en Stijntje kregen tien kinderen waarvan er acht volwassen werden. Van slechts twee kinderen, nl. Grietje (1792-1836) en Toon (1794-1877), leven thans nog afstammelingen. Grietje trouwde met Peter van den Breemer. Van dit echtpaar stammen (bijna) alle "Van den Bre(e)mers" af. Toon van

Logtensteijn was een voorvader, van de tak van de familie die de naam tegenwoordig spelt als "Van Logtestijn".

In 1838 liet Wouter een testament opmaken met daarin de bepaling dat de boerderij voor zijn jongste zoon Cornelis (1806-1890) was bestemd. (6)

Cornelis trouwde in 1840 bij zijn ouders in. Mogelijk bewoonden Wouter en Stijntje na het huwelijk van hun zoon het huisje aan de rechterzijde van de boerderij. Waarschijnlijk is het zelfs voor hen gebouwd. Hun ongetrouwde dochter Petronella van Logtenstein (1804-1889) woonde bij hen in. Later woonde zij er met Hendrika Broek, die in het bevolkingsregister aangeduid wordt als "huishoudster". (7) In juni 1841 vierden Wouter en Stijntje hun vijftig-jarig huwelijksjubileum. Het jaar daarop overleed Wouter. Stijntje overleed in 1847.

Van hun omvangrijke nalatenschap is een uitgebreide inventaris bewaard gebleven. (8) Daaruit doemt van Wouter en Stijntje het beeld op van een rentenierend boerenechtbaar, dat er wel zeer "warmpjes bijzat". De nalatenschap omvatte o.a. ruim 80 bunder land, vooral gelegen te Soest maar ook te Baarn, Eemnes en Bunschoten. Een groot deel van de grond werd rond 1800 aangekocht.

Sommige rijkere boeren in Soest waren geldschieters en Wouter van Logtensteijn vormde daarop geen uitzondering. Forse bedragen waren o.a. uitgeleend aan Izak Stalenhoef te Montfoort, Cornelis Pen te Eemnes en Jan Fokken in Soest. Onder de "schulden en lasten des boedels" worden opgesomd, de nog onbetaalde rekeningen van de kleermaker (Helmus Butzelaar), de timmerman (Hendrik Fluit), de schilder (Jan Ebbenhorst), de bakker (Hendrik Ebbenhorst) en de dokter (Frans Kuiper). Ook de "doodskosten en begrafeniskosten" van Stijntje Kok ad 100 gulden moesten nog betaald worden.

Bij de boedelscheiding van 1848 werd de boerderij eigendom van zoon Cornelis, overeenkomstig de wens van zijn vader. (9) Het huis Mopperduijs werd in datzelfde jaar door de kinderen van Wouter en Stijntje voor afbraak verkocht. Achterneef Anthonie Wilhelmusse Logtestein, destijds landbouwer op de boerderij waarin tegenwoordig het pannekoekenrestaurant "de Smickel" is gevestigd, werd voor 200 gulden degene die dit historische pand mocht afbreken. (10) Het vrijgekomen materiaal is mogelijk gebruikt bij de bouw of verbouw van één van de gebouwen van zijn boerderij.

Cornelis van Logtenstein en Gerritje van 't Klooster

Cornelis van Logtensteijn trouwde in 1840 met zijn achternicht Gerritje van 't Klooster. Zij was afkomstig van één van de grootste boerderijen van Soest, nl. de bekende boerderij 't Klooster aan de Eemstraat. Haar moeder was ook een "van Logtensteijn".

Cornelis was jarenlang lid van de gemeenteraad. Ook was hij lid van het R.K. kerkbestuur. Zijn naam werd in het kader van laatstgenoemde functie in 1876 vereeuwigd op de gevelsteen in het poortgebouw van de R.K. begraafplaats aan de Steenhoffstraat. (11)

Uit het huwelijk van Cornelis en Gerritje werden vier kinderen geboren waarvan de twee oudsten volwassen zijn geworden, nl. Wouter (1842) en Jannetje (1843). Gerritje overleed in 1865. Cornelis werd 83 jaar oud en overleed in 1890. Zoon Wouter zette het bedrijf voort.

Wouter van Logtensteijn en Jannetje van Roomen

Wouter van Logtensteijn was jarenlang één van Soest's meest begerenswaardige vrijgezellen, niet omdat hij zo aantrekkelijk was maar vanwege zijn omvangrijke bezittingen. In 1910 trouwde hij met de 20 jaar jongere Jannetje van Roomen. Zij was weduwe van Petrus Hilhorst (Piet van Toon). Jannetje bracht geen kinderen mee uit haar eerste huwelijk, want zij was op latere leeftijd getrouwd.

De boerderij werd draaiende gehouden met behulp van diverse meiden en knechten. Ook Wouter's ongetrouwde zuster Jannetje zal een handje hebben meegeholpen; zij overleed in 1918. Een van de meiden was Riek Stalenhoef (1896-1968) uit Hamersveld. Zij trouwde in 1920 met Willem Hilhorst, de latere directeur van de coöperatie. De eerste tijd na hun huwelijk huurden zij van Wouter de woning aan de rechterzijde van de boerderij.

Jannetje van Roomen sukkelde aan het einde van haar leven met haar gezondheid. Zij leed aan suikerziekte en was bijna blind. Toen ook haar geestelijke gezondheid minder werd vertrok zij naar Vught om daar verpleegd te worden. Zij overleed in Vught in de zomer van 1921.

Wouter, toen 79 jaar oud, bleef alleen achter. Door de buurtgenoten werd hij wel aangeduid als "Oude Wouter". Hij overleefde zijn echtgenote bijna 5 jaar en overleed op 15 mei 1926.

Over zijn laatste jaren doen in Soest nog altijd verhalen de ronde. Zo zouden op zijn geld beluste personen de boerderij zijn binnengeslopen, waarna heel Soest over het toen ontvreemde bedrag aan het speculeren was. Verder zou Pastoor Vossenaar er in geslaagd zijn om Wouter te bewegen een aanzienlijk deel van zijn nalatenschap aan de kerk te schenken. Het overlijden van Wouter zal onder de Soester boeren veel aanleiding hebben gegeven tot gesprekken en speculaties rondom de vraag: Wie zal de vele bezittingen erven? Daar was inderdaad discussie over mogelijk want Wouter had geen kinderen en zijn enige zuster was ongehuwd overleden. Ook van zijn vele neven en nichten was het merendeel inmiddels gestorven, zodat mogelijk een groot aantal achterneven en -nichten de erfenis hebben moeten delen.

OPENBARE VERKOOPING
VAN EEN
BOERENHOFSTEDEN
TE SOEST

De Notarissen **TE LEUKEN** te Amersfoort en **DAMMERS** te Soest, zullen op **DINSDAG 28 FEBRUARI 1928**, des voormiddags 10.30 uur precies in het Koffiehuis „Middelwijk“ van **E. Heeremans te Soest**

PUBLIEK VERKOOPEN:

De meest gunstig in de kern der gemeente **SOEST** gelegen

Boerenhofsteden

bij **R.K. Kerk van de H. Petrus en Paulus aan KERKPAD Noordzijde 37** bij **Rijkstraatweg, met daarachter aan Lange Brinkweg** gelegen **WEI- en HOOILAND en KADE** strekkende tot aan de Eem, samen groot **14.9296 H.A.**, benevens **1.45.50 H.A. BOUWLAND** gelegen op den hoek van **Soester Engweg en Dalweg**

In de navolgende perceelen, combinaties en massa's:

- I. Een perceel **BOUWTERREIN**, gelegen aan het **KERKPAD**, Sectie A no. 356 ped., groot ongeveer 6 A. 57 a.
- II. Een **HUIS** met **TUIN**, staande en gelegen aan het **KERKPAD**, Sectie A no. 706, 2227 ped. en 258 ped., groot ongeveer 2 A. 23 a.
- III. Een perceel **BOUWTERREIN**, gelegen aan het **KERKPAD**, Sectie A no. 356 ped. en 2227 ped., groot ongeveer 8 A. 46 a.
- Combinatie van de perceelen II en III.
- IV. De **LANDBOUWERSWONING met Schuren; twee vijf roedige Hooibergen, Erf en Tuin**, staande en gelegen aan het **KERKPAD** en **LANGE ERKEWER**, Sectie A no. 356 ped. en 2227 ped., groot ongeveer 48 A. 17 a.
- Combinatie van de perceelen I-IV.
- V. Een perceel **WEILAND**, gelegen aan den **LANGE ERKEWER**, Sectie A no. 1761, 553, 552, 729, 156 en 541, samen groot 64 A. 23 a.
- VI. Een perceel **WEILAND**, gelegen aan den **KERKPAD** en **LANGE ERKEWER**, Sectie A no. 1121, groot 2 H.A. 23 A. 84 a.
- VII. Een perceel **WEILAND**, gelegen aan den perceel F en den opweg naast perceel VI, Sectie A no. 551 en 1122, groot 2 H.A. 43 A. 42 a.
- Combinatie van de perceelen VI en VII.
- " " " " V-VII.
- VIII. Een perceel **WEILAND**, gelegen over den opweg, Sectie A no. 1126, groot 1 H.A. 56 A. 18 a.
- IX. Een perceel **WEILAND**, gelegen over den opweg, naast perc. VII, Sectie A no. 1122, groot 1 H.A. 72 A. 20 a.
- Combinatie van de perceelen VIII en IX.
- X. Een perceel **WEILAND en KADE**, gelegen aan H.A. van de perceelen VIII en IX, Sectie A no. 546bis, 548 en 726 ped., groot ongeveer 1 H.A. 83 A. 78 a.
- XI. Een perceel **WEILAND en KADE**, granteerd aan perceel X en strakende tot aan de Eem, Sectie A no. 548 en 726 ped., groot ongeveer 5 H.A. 37 a.
- Combinatie van de perceelen X en XI.
- " " " " VIII-XI.
- " " " " V-XI.
- " " " " I-XI.

- XII. Een perceel **BOUWLAND**, gelegen aan den **SOESTER ERKEWER**, breed aan den weg ongeveer 28 H. en diep ongeveer 60 H., Sectie H no. 208 ped. en 2221 ped., groot ongeveer 18 Aren.
- XIII. Een perceel **BOUWLAND**, gelegen naast perceel XII op den hoek van den **SOESTER ERKEWER** en den **DALWEG**, breed ongeveer 42 H. en diep ongeveer 50 H., Sectie H no. 2321 ped., groot ongeveer 20 A. 84 a.
- Combinatie van de perceelen XII en XIII.
- XIV. Een perceel **BOUWLAND**, gelegen aan den **DALWEG** ten H.A. van de perceelen XII en XIII, breed aan den weg ongeveer 27 H. en diep ongeveer 28 H., Sectie H no. 2321 ped. en 208 ped., groot ongeveer 21 A. 83 a.
- XV. Een perceel **BOUWLAND**, gelegen aan den **DALWEG** ten H.A. van perceel XIV, breed aan den weg ongeveer 27 H. en diep ongeveer 70 H., Sectie H no. 2321 ped. en 208, granteerd ongeveer 21 A. 23 a.
- Combinatie van de perceelen XIV en XV.
- XVI. Een perceel **BOUWLAND**, gelegen aan den **DALWEG** ten H.A. van perceel IV, breed aan den weg ongeveer 27 H. en diep ongeveer 70 H., Sectie H no. 2321 ped. en 208 ped., groot ongeveer 21 A. 23 a.
- XVII. Een perceel **BOUWLAND**, gelegen aan den **DALWEG** ten H.A. van perceel XVI, breed aan den weg ongeveer 27 H. en diep ongeveer 60 H., Sectie H no. 2321 ped. en 208 ped., groot ongeveer 21 A. 83 a.
- Combinatie van de perceelen XVI en XVII.
- XVIII. Een perceel **BOUWLAND**, gelegen aan den **DALWEG** ten H.A. van perceel XVI, breed aan den weg ongeveer 27 H. en diep ongeveer 60 H., Sectie H no. 2321 ped. en 208 ped., groot ongeveer 21 A. 83 a.
- Combinatie van de perceelen XVI-XVII.
- " " " " XIV-XVII.
- " " " " XII-XVII.
- XIX. De **BOOMEN**, staande op het perceel Sectie A no. 541.
- XX. De **BOOMEN**, staande aan de Noordwestzijde van het perceel Sectie A no. 553.
- XXI. De **BOOMEN**, staande aan de Zuidwestzijde van het perceel Sectie A no. 553.

Deze boomen kunnen door den koper van perceel I tegen een vergoeding van 5 p.Ct. worden genaast; mits hij zich dienaangaande bij de toewijzing verklaart.

Bij afzonderlijke toewijzing der perceelen wordt perceel V belast met het recht van weg ten behoeve van de perceelen VI-XI, perceel VII met het recht van weg ten behoeve van de perceelen VIII-XI, perceel IX met het recht van weg ten behoeve van de perceelen VIII, X en XI en perceel X met het recht van weg ten behoeve van perceel XI.

Het huis op perceel II en de tuin van perceel III is verhuurd aan den Heer A. v. Logtensteijn voor f 4.- per week tot 1 Oct. 1928.

Betaling der kooppenningen 1 Mei 1928.

Aanvaarding Perc. I-XI bij betaling der kooppenningen. Perc. XII-XVIII blootschoof 1928 tenzij daaromtrent anders wordt overeengekomen.

Inlichtingen ten kantore van genoemde Notarissen.

Centraal Kamer Ouder. Drabburg G. van der Broekman, Soest

Wie destijds wat heeft gekregen is mij (nog) niet bekend. Zeker is dat voor de zieleheil van Wouter nog jarenlang missen werden gelezen in de R.K. kerk te Soest en dat zijn boerderij in 1928 in het openbaar werd verkocht. Is er iemand die weet wie toen de nieuwe eigenaar van de boerderij is geworden?

Noten:

RAU = Rijksarchief Utrecht

GAS = Gemeentearchief Soest

1. Monumenten Inventarisatie Project (MIP) in de Provincie Utrecht. Objectnummers SOE-199 en SOE-200.
2. RAU. Dorpsgerechten, invnr. 1910 (gerecht Soest), fol 222 e.v. Transport d.d. 9.4.1748.
3. GAS, oud archief gemeente Soest, invnr. 51, Nieuwe legger.
4. RAU. Notariële Archieven, invnr. 739 (notaris Johannes van Keiserswaard), akte 882, fol. 591, d.d. 19.4.1781.
5. RAU. Notariële Archieven, invnr. 2156 (notaris Zeger de Beer), fol. 79-86 vs, d.d. 39.12.1805.
6. RAU. Notariële Archieven, invnr. ?? (notaris Frans Pen), acte ??, d.d. 18.10.1838.
7. GAS. Bevolkingsregister 1861-1879, blad 155, Dorpsvoetpad A 124.
8. RAU. Notariële Archieven, invnr. 392 (notaris Harmanus Pen), akte 1074, d.d. 17.8.1848.
9. RAU. Notariële Archieven, invnr. 392 (notaris Harmanus Pen), akte 1079, d.d. 30.8.1848.
10. RAU. Notariële Archieven, invnr. 391 (notaris Harmanus Pen), akte 1008, d.d. 21.7.1848.
11. In de gevelsteen staat niet "G. van Logtenstein" zoals bijvoorbeeld op blz. 56 van de uitgave van de Historische Vereniging Soest getiteld "Soest Monumentaal" abusievelijk is vermeld, maar "C. van Logtenstein".

